

Titel: "Opvolging IND-gesprekken sinds bundel "Ongehoord. Onrecht in het vreemdelingenrecht"

Twee jaar geleden brachten de SVMA en de VAJN de bundel "Ongehoord. Onrecht in het vreemdelingenrecht" uit. Na de bundel zijn wij in gesprek gegaan met de IND over de knelpunten in het vreemdelingenrecht. Deze gesprekken zijn nu afgerond. Graag willen wij jullie hierover informeren, en over *hoe nu verder*.

Rode draden bundel en thema's gesprekken

Uit de bespreking van de bundel kwamen twee spiegelbeeldige rode draden naar voren:

- In reguliere zaken is het contact met IND-ambtenaren doorgaans goed, maar krijgen en voelen IND-ambtenaren te weinig ruimte om zelf, met oog voor de menselijke maat, besluiten te nemen.
- In asielzaken krijgen individuele ambtenaren wel ruimte (ofschoon er wel verschil bestaat per AC en op teamniveau of en hoe daarvan gebruikt wordt gemaakt), maar is het probleem vooral onduidelijkheid over de planning, en gebrek aan contactpersonen, communicatie en verwachtingsmanagement vanuit de IND.

Met de IND hebben we gesprekken gevoerd over de volgende thema's:

- Het strenge verblijfsgatenbeleid
- Knelpunten bij gezinsmigratie (o.a. 8 EVRM, Chavez, mvv)
- Knelpunten bij asiel (t.a.v. de organisatie, het procederen en inhoudelijke thema's)

Veranderingen bij de IND

Sinds 2021 is er veel veranderd bij de IND. Die veranderingen zijn deels het gevolg van de bundel (en andere inspanningen van advocaten), deels afkomstig van de IND zelf en deels ingegeven door de rechtspraak van de Afdeling en het HvJEU. Hieronder geven wij een overzicht:

- Hoorplicht in bezwaar weer algemene regel i.p.v. uitzondering (WI 2022/20)
- Een minder streng verblijfsgatenbeleid (WBV 2022/28)
- Toepassing hardheidsclausule mvv-vrijstelling verruimd bij minderjarige kinderen (WBV 2022/28)
- Duurzaam verblijf en naturalisatie voor Chavez-verblijf nu ook mogelijk (IB 2023/6)
- IND ontwikkelt een betere aanvraagprocedure voor gezinsmigratie (Kamerbrief 25 juli 2022, 19637, nr. 2947)
- Verblijf voor pleegkinderen, die in het buitenland al deel uitmaken van gezin, nu ook mogelijk (WBV 2022/14)
- Minderjarige Ranov-ers krijgen bij naturalisatie niet langer twijfel identiteit en/of nationaliteit van hun ouders tegengeworpen (Stcrt. 2022, 32375)
- De IND verschijnt weer in 99% van zaken op zitting (bron: Stand van Uitvoering)
- Bij een nader gehoor uitgesmeerd over meerdere dagen, kunnen advocaten het eerste deel van het nader gehoor opvragen en tussentijds corrigeren (zie VAJN-mail)
- Aantal legestarieven flink gedaald (zie IB 2022/113)

Daarnaast werkt de IND intern aan een kwaliteitssysteem, daarbij hoort o.a.:

- Processen die aanzetten tot nadenken over de menselijke maat
- Bezig met het opzetten van een werkinstructie over evenredigheid
- Experiment intervisie advocatuur-IND (nu alleen nog regulier, wordt uitgebreid naar asiel)

Hoe gaan we nu verder?

De gesprekken over de bundel zijn klaar. Het gesprek met de IND gaat door. Vier keer per jaar zullen we thema's met de IND bespreken. De thema's op de volgende agenda zijn "evenredigheid" en "referentiekader asiel".

Ongetwijfeld zult u knelpunten in uw praktijk blijven tegenkomen. Wij willen u verzoeken deze bij ons te (blijven) signaleren. Als een knelpunt structureel blijkt te zijn, kunnen we deze tijdens de gesprekken met de IND agenderen.

Toelichting insteek gesprekken

De gesprekken werden gevoerd tussen de opstellers van de bundel, bestuursleden van de VAJN en de SVMA, ambtenaren van de Afdeling beleid, alsmede de Afdeling Juridische Zaken van de IND. Dit onder leiding van twee onafhankelijke experts. Voorafgaande aan de gesprekken zijn duidelijke afspraken gemaakt over de vertrouwelijkheid en aard van deze gesprekken. Dit ter bevordering van de openheid waarin partijen over en weer hun standpunten kenbaar konden maken om zo op zoek te kunnen gaan waar overeenstemming kon worden bereikt en waar niet.